PATVIRTINTA
Direktoriaus 2015-04-07
įsakymu Nr. V-34/1

ZARASŲ PAULIAUS ŠIRVIO PROGIMNAZIJA

MOKINIŲ IR MOKYTOJŲ VEIKLOS PROGIMNAZIJOS KABINETUOSE SAUGOS IR SVEIKATOS TAISYKLĖS

I. BENDROJI DALIS

1.1. Mokinių ir mokytojų veiklos progimnazijos kabinetuose saugos ir sveikatos taisyklės yra sudarytos vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Mokykla, vykdanti bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773; Lietuvos Respublikos švietimo ministro 2000 m. vasario 11d. įsakymu Nr. 113 „Dėl moksleivių nelaimingų atsitikimų tyrimo, registravimo ir apskaitos nuostatų“; Sveikatos apsaugos ministro 2002 m. rugpjūčio 30 d. įsakymu Nr. 437; Lietuvos Respublikos Darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo I skirsnis mokymas saugos ir sveikatos srityje 8 str. 3 punktas „Bendrojo lavinimo mokyklos privalo supažindinti su bendraisiais saugos ir sveikatos darbe ir buityje reikalavimais“; Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos ministro 2003 m. gruodžio 31 d. įsakymu Nr. A1223/V792 „Mokymo ir atestavimo darbuotojų saugos ir sveikatos klausimais bendrosios nuostatos“;
1.2. Taisyklės yra norminis progimnazijos dokumentas, nusakantis mokiniams ir mokytojams jų veiklos ir elgesio reikalavimus, siekiant užtikrinti mokinių saugumą. Taisyklės nusako su mokinių ir mokytojų veikla susijusius pavojus ir nurodo griežtai laikytis saugaus elgesio reikalavimų.
1.3. Su taisyklėmis supažindinami progimnazijos mokiniai ir mokytojai.
1.4. Taisyklės publikuojamos progimnazijos interneto svetainėje, o saugaus elgesio atskiruose kabinetuose taisyklės kabinamos tų kabinetų stenduose.
1.5. Taisykles tvirtina progimnazijos direktorius, jos įsigalioja nuo patvirtinimo dienos.
1.6. Taisyklės gali būti papildomos ar keičiamos keičiant mokyklos darbo organizavimą.

II. MOKYTOJŲ SAUGAUS DARBO KABINETUOSE TAISYKLĖS

2.1. **Kabinete dirbantis mokytojas privalo:**

2.1.1. Laikytis saugumo technikos reikalavimų, priešgaisrinės saugos, higienos, vidaus darbo tvarkos taisyklių.

2.1.2. Punktualiai pradėti ir baigti pamoką. Kūno kultūros pamoką baigti 3 minutėmis anksčiau.

2.1.3. Pertraukų metu vėdinti patalpas.

2.1.4. Baigus darbą, išeinant iš patalpų, patikrinti, ar gerai uždaryti langai, sandariai užsukti čiaupai, išjungta šviesa ir kabinete esanti elektros įranga, organizacinė technika. Būtina užrakinti duris.

2.1.5. Pamokų, pertraukų, popamokinės veiklos užsiėmimų metu nepalikti mokinių be priežiūros.

2.1.6. Informuoti klasės auklėtoją, soc. pedagogą ar mokyklos administraciją apie savavališką mokinio išėjimą iš pamokos.

2.1.7. Užtikrinti, kad darbo vietoje būtų tik mokykloje dirbantis asmuo arba asmuo, gavęs administracijos leidimą būti mokyklos patalpose.

2.1.8. Nedelsiant informuoti mokyklos administraciją (direktorių, pavaduotojus ugdymui ir ūkio reikalams) apie įvykusias traumas, ir kitus su mokinių sauga susijusius incidentus.

2.1.9. Supažindinti kabinete dirbančius mokinius su saugaus elgesio kabinete taisyklėmis. Supažindinimo faktą užfiksuoti Tamo dienyne (jei saugaus elgesio instruktažas įtrauktas į dėstomo dalyko teminį planą – fiksuojama pamokos temos skyrelyje, jei saugaus elgesio instruktažas neįtrauktas į dėstomo dalyko teminį planą – fiksuojama klasės darbo skyrelyje).

2.2. **Kabinete dirbančiam mokytojui draudžiama:**

2.2.1. Be klasės auklėtojo ar mokyklos administracijos žinios išleisti mokinius iš pamokos.

2.2.2. Taisyti kabinete esančius elektros prietaisus, jungiklius, kompiuterius ir kitokią elektrinę įrangą ar organizacinę techniką.

2.2.3. Rūkyti mokyklos patalpose ir teritorijoje.

2.2.4. Atsinešti ir vartoti alkoholinius gėrimus, narkotines bei psichotropines medžiagas.

2.2.5. Atsinešti šaltųjų, šaunamųjų ginklų, degiųjų ir sprogstamųjų medžiagų.

2.2.6. Naudoti fizinį ir psichologinį smurtą prieš mokyklos bendruomenės narius, tvarkos, taisyklių, nurodymų pažeidėjus.

III. MOKINIŲ SAUGAUS ELGESIO KABINETUOSE TAISYKLĖS

3.1. **Kabinete dirbantis mokinys privalo:**

3.1.1. Susipažinti su saugaus elgesio kabinete taisyklėmis ir jas vykdyti.

3.1.2. Griežtai laikytis mokinio taisyklių.

3.1.3. Įvykus nelaimingam atsitikimui, gaisro ar kito įvykio atveju nedelsiant informuoti kabinete dirbantį mokytoją (kito mokyklos darbuotoją, suaugusį).

3.1.3. Vykdyti kabinete dirbančio mokytojo (kito mokyklos darbuotojo, suaugusiojo) nurodymus.

3.1.4. Prieš pamoką ir po pamokos įeinant ar išeinant iš kabineto laikytis tvarkos.

3.2. **Kabinete dirbančiam mokiniui draudžiama:**

3.2.1. Be mokytojo ar mokyklos administracijos žinios išeiti iš pamokos.

3.2.2. Be mokytojo leidimo būti klasėje pertraukų metu.

3.2.3. Liesti elektros jungiklius ir rozetes.

3.2.4. Be mokytojo leidimo įjungti, naudoti kabinete esančius elektros prietaisus, kompiuterius ir kitokią elektrinę įrangą ar organizacinę techniką.

3.2.5. Naudoti ne pagal paskirtį ir gadinti kabineto baldus ir kitą įrangą.

3.2.6. Atidaryti langus, sėdėti, laipioti ant palangių, persisverti per atidarytą langą.

3.2.7. Rūkyti mokyklos patalpose ir teritorijoje.

3.2.8. Atsinešti ir vartoti alkoholinius gėrimus, narkotines bei psichotropines medžiagas.

3.2.9. Atsinešti šaltųjų, šaunamųjų ginklų, degiųjų ir sprogstamųjų medžiagų.

3.2.10. Atsinešti su ugdymo procesu nesusijusių daiktų su tikslu juos išbandyti, parduoti ar vykdyti mainus.

3.2.11. Naudoti fizinį ir psichologinį smurtą prieš mokyklos bendruomenės narius.

IV. MOKINIŲ SAUGAUS ELGESIO FIZIKOS KABINETE TAISYKLĖS

4.1. **Mokiniai privalo:**

4.1.1. Būti atidūs ir drausmingi, tiksliai vykdyti mokytojo nurodymus.

4.1.2. Neliesti prietaisų, nepradėti darbo be mokytojo leidimo.

4.1.3. Darbo vietoje išdėstyti prietaisus, medžiagas, įrenginius taip, kad jie nenukristų arba neapvirstų. Įtvirtinti laikiklyje stiklinius indus (mėgintuvėlius, kolbas ir kt.).

4.1.4. Atliekant bandymus neperkrauti montavimo prietaisų ir sekti, kad visi prietaisų ir įrenginių tvirtinimai būtų tvarkingi.

4.1.5. Naudotis tik tinkamai izoliuotais ir nepažeistais laidais (su antgaliais ir apsauginiais antvalkčiais).

4.1.6. Montuojant elektrines grandines, tvarkingai išdėstyti prietaisus, stengtis nesukryžiuoti laidų.

4.1.7. Įjungti srovės šaltinį sumontuotoje elektrinėje grandinėje tik mokytojui ją patikrinus ir leidus tai daryti.

4.1.8. Jungti elektrą naudojančius prietaisus į elektros tinklą tik kištukinėmis šakutėmis.

4.1.9. Tikrinti įtampą grandinėje tik įtampos matavimo prietaisais arba įtampos indikatoriais.

4.1.10. Pastebėjus elektros įrenginių, kuriuose yra įtampa, gedimus, nedelsiant išjungti elektros šaltinį ir pranešti apie tai mokytojui.

4.1.11. Baigus darbą, išjungti elektros šaltinį, tik po to išmontuoti elektrinę grandinę.

4.1.12. Naudoti tik tvarkingus (izoliuotus) darbo įrankius remontuojant ir dirbant su elektros prietaisais.

4.1.13. Prieš pamoką ir po pamokos įeinant ar išeinant iš kabineto laikytis tvarkos.

4.2. **Mokiniams draudžiama:**

4.2.1. Dirbti fizikos kabinete be mokytojo priežiūros.

4.2.2. Pertraukos metu likti kabinete.

4.2.3. Liesti neizoliuotus grandinės elementus, kuriuose yra įtampa.

4.2.4. Liesti stacionarių elektros įrenginių korpusus, atjungtų kondensatorių gnybtus.

4.2.5. Palikti savo darbo vietą be mokytojo leidimo.

V. MOKINIŲ SAUGAUS ELGESIO CHEMIJOS KABINETE TAISYKLĖS

5.1. **Mokiniai privalo:**

5.1.1. Būti atidūs ir drausmingi, tiksliai vykdyti mokytojo nurodymus, dirbti ramiai ir rimtai, susikaupus, garsiai nekalbėti.

5.1.2. Atidžiai stebėti bandymo eigą ir laikytis mokytojo nurodymų.

5.1.3. Pilti į mėgintuvėlį bandymui skirtų medžiagų ne daugiau 1/3 – 1/2 mėgintuvėlio tūrio.

5.1.4. Imti sausus reagentus tik švariu šaukšteliu, mentele. Nepilti atgal į butelį nesuvartotų reagentų.

5.1.5. Atlikti darbus su nuodingomis, degiomis, sprogstančiomis ir dvokiančiomis medžiagomis tik traukos spintoje.

5.1.6. Smulkinti kietus hidroksidus grūstuvėje tik užsidėjus apsauginius akinius.

5.1.7. Šildyti mėgintuvėlį su skysčiu tik taip, kad netikėtai ištiškęs tirpalas nepatektų ant jūsų arba greta dirbančiųjų.

5.1.8. Maišyti, pilti, šildyti skysčius stiklinėse ar kituose didesniuose induose nepasilenkiant virš jų, kad skysčio lašų bei garų nepatektų į akis.

5.1.9. Gesinti užsidegusį alkoholį, eterį, benziną smėliu arba skuduru, rankšluosčiu, bet ne vandeniu, nes degdamos šios medžiagos pasiskleis vandens paviršiuje ir gaisras dar labiau išplis.

5.1.10. Pilti rūgščių ir hidroksidų liekanas tik į jiems skirtus indus.

5.1.11. Baigus bandymus ir kitus darbus, sutvarkyti savo darbo vietą.

5.1.12. Patikrinti išeinant iš kabineto, ar išjungti visi elektriniai prietaisai, ar užsukti vandens ir dujų čiaupai.

5.1.13. Laikytis tvarkos (nesistumdyti) išeinant iš kabineto.

5.1.14. Prieš pamoką ir po pamokos įeinant ar išeinant iš kabineto laikytis tvarkos.

5.2. **Mokiniams draudžiama:**

5.2.1. Dirbti chemijos kabinete be mokytojo priežiūros.

5.2.2. Pertraukos metu likti kabinete.

5.2.3. Valgyti ir gerti kabinete.

5.2.4. Uostyti reagentus tiesiai iš indo.

5.2.5. Liesti rankomis chemikalus, elektrinius prietaisus.

5.2.6. Pilti į kriauklę rūgščių ir hidroksidų liekanas.

5.2.7. Palikti savo darbo vietą be mokytojo leidimo.

VI. MOKINIŲ SAUGAUS ELGESIO METALO DIRBTUVĖSE TAISYKLĖS

6.1. **Mokiniai privalo:**

6.1.1. Laikytis darbo drausmės neišdykauti, tiksliai vykdyti mokytojo nurodymus.

6.1.2. Apgalvoti darbo eigą nuo pradžios iki galo prieš pradedant darbą

6.1.3. Paruošti ir tvarkingai sudėti reikalingus įrankius, įrenginius, prietaisus.

6.1.4. Pašalinti iš darbo vietos visa, kas nereikalinga.

6.1.5. Sudėti darbo įrankius jų naudojimo eilės tvarka, įrankius naudoti tik pagal paskirtį.

6.1.6. Stovėti darbo metu ir tam tikrus judesius atlikti taip, kaip mokė mokytojas.

6.1.7. Užsisegti visas sagas, paslėpti kaklaraiščius, šalikus, paslėpti plaukus po galvos apdangalu, dėvėti apsauginius akinius, pirštines.

6.1.8. Patikrinti, ar darbo įrankiai išgaląsti, aštrūs, ar nekliba kotą turintys įrankiai.

6.1.9. Sušluoti šepečiu darbo metu atsiradusias drožles, sumesti į atliekų dėžę.

6.1.10. Būti atsargiais su įrankiais, kuriais liečiate įkaitusius dirbinius.

6.1.11. Susižeidus nedelsiant informuoti mokytoją, mokėti naudotis dirbtuvių vaistinėle.

6.1.12. Baigus darbą, padėti aštrius įrankius į jiems skirtą vietą taip, kad ašmenys nesužeistų atsitiktinai prisilietusiojo, sutvarkyti savo darbo vietą.

6.1.13. Laikytis tvarkos (nesistumdyti) išeinant iš dirbtuvių.

6.1.14. Prieš pamoką ir po pamokos įeinant ar išeinant iš kabineto laikytis tvarkos.

6.2. **Mokiniams draudžiama:**

6.2.1. Dirbti metalo dirbtuvėse be mokytojo priežiūros.

6.2.2. Dirbti nesusipažinus su saugaus darbo taisyklėmis.

6.2.3. Pertraukos metu likti metalo dirbtuvėse.

6.2.4. Pradėti darbą neįsitikinus, kad darbo įrankiai tvarkingi ir paruošti darbui.

6.2.5. Pradėti darbą, jei darbo vieta nešvari, ant grindų mėtosi atsitiktiniai daiktai, mašinos – neišvalytos ir nesuteptos tepalu, įrankiai ne savo vietose.

6.2.6. Skubėti atlikti darbus, dirbti pavargus, nebaigus vieno darbo, pradėti kitą.

6.27. Naudoti metalo kirstuką, jeigu jo galas, į kurį smūgiuojate plaktuku, yra sueižėjęs ar grybo kepurės formos.

6.2.8. Stovėti prie staklių, kai staklėmis dirba kiti mokiniai, leisti stovėti kitiems prie staklių, kai jūs dirbate.

6.2.9. Dirbti su elektriniais ir kitais įrankiais drėgnomis rankomis.

6.2.10. Dirbti mašinomis su elektrine pavara neįsitikinus, kad jos įžemintos.

6.2.11. Palikti savo darbo vietą be mokytojo leidimo.

VII. MOKINIŲ SAUGAUS ELGESIO MEDŽIO DIRBTUVĖSE TAISYKLĖS

7.1. **Mokiniai privalo:**

7.1.1. Laikytis darbo drausmės neišdykauti, tiksliai vykdyti mokytojo nurodymus.

7.1.2. Apgalvoti darbo eigą nuo pradžios iki galo prieš pradedant darbą

7.1.3. Paruošti ir tvarkingai sudėti reikalingus įrankius, įrenginius, prietaisus.

7.1.4. Pašalinti iš darbo vietos visa, kas nereikalinga.

7.1.5. Sudėti darbo įrankius jų naudojimo eilės tvarka, įrankius naudoti tik pagal paskirtį.

7.1.6. Stovėti darbo metu ir tam tikrus judesius atlikti taip, kaip mokė mokytojas.

7.1.7. Užsisegti visas sagas, paslėpti kaklaraiščius, šalikus, paslėpti plaukus po galvos apdangalu, dėvėti apsauginius akinius, pirštines.

7.1.8. Patikrinti, ar darbo įrankiai išgaląsti, aštrūs, ar nekliba kotą turintys įrankiai.

7.1.9. Paduoti draugui kaltą, peilį, atsuktuvą tik atsukus įrankį kotu į draugą.

7.1.10. Įsitikinti, kad medžio ruošiniai patikimai įtvirtinti darbastalyje.

7.1.11. Sušluoti šepečiu darbo metu atsiradusias medžio atliekas, drožles, sumesti į atliekų dėžę.

7.1.12. Susižeidus nedelsiant informuoti mokytoją, mokėti naudotis dirbtuvių vaistinėle.

7.1.13. Baigus darbą, padėti aštrius įrankius į jiems skirtą vietą taip, kad ašmenys nesužeistų atsitiktinai prisilietusiojo, sutvarkyti savo darbo vietą.

7.1.14. Laikytis tvarkos (nesistumdyti) išeinant iš dirbtuvių.

7.1.15. Prieš pamoką ir po pamokos įeinant ar išeinant iš kabineto laikytis tvarkos.

7.2. **Mokiniams draudžiama:**

7.2.1. Dirbti medžio dirbtuvėse be mokytojo priežiūros.

7.2.2. Dirbti nesusipažinus su saugaus darbo taisyklėmis.

7.2.3. Pertraukos metu likti medžio dirbtuvėse.

7.2.4. Valgyti ir gerti medžio dirbtuvėse.

7.2.5. Pradėti darbą neįsitikinus, kad darbo įrankiai tvarkingi ir paruošti darbui.

7.2.6. Pradėti darbą, jei darbo vieta nešvari, ant grindų mėtosi atsitiktiniai daiktai, mašinos – neišvalytos, įrankiai ne savo vietose.

7.2.7. Skubėti atlikti darbus, dirbti pavargus, nebaigus vieno darbo, pradėti kitą.

7.2.8. Naudoti kaltą, jeigu jo galas, į kurį smūgiuojate plaktuku, yra sueižėjęs, suskilęs.

7.2.9. Valyti užsikimšusį oblių pirštais.

7.2.10. Stovėti prie staklių, kai staklėmis dirba kiti mokiniai, leisti stovėti kitiems prie staklių, kai jūs dirbate.

7.2.11. Dirbti su elektriniais ir kitais įrankiais drėgnomis rankomis.

7.2.12. Dirbti mašinomis su elektrine pavara neįsitikinus, kad jos įžemintos.

7.2.13. Palikti savo darbo vietą be mokytojo leidimo.

VIII. MOKINIŲ SAUGAUS ELGESIO TAISYKLĖS MITYBOS KABINETE

8.1. **Mokiniai privalo:**

8.1.1. Laikytis darbo drausmės neišdykauti, tiksliai vykdyti mokytojo nurodymus.

8.1.2. Naudoti specialų grūstuvą malant mėsą ar tarkuojant bulves.

8.1.3. Laikyti rankose peilį ašmenimis žemyn, nukreipti peilio smaigalį žemyn, jį perduodant kitam.

8.1.4. Pjaustyti peiliu tik ant lentelės, saugoti pirštus.

8.1.5. Saugiai naudoti trintuvę, stumti trintuve smulkinamą produktą tik žemyn,.

8.1.6. Kelti ar liesti karštus indus tik su virtuvinėmis pirštinėmis ar specialia puodkėle.

8.1.7. Kelti garuojančio puodo dangtį tik nukreiptą į save.

8.1.8. Pašildyti stiklinį indą prieš pilant į jį karštą skystį.

8.1.9. Pilti įkaitusius riebalus į sriubą ar vandenį po mažą kiekį ir lėtai.

8.1.10. Pastebėjus gedimą elektriniuose įrenginiuose, prie kurių prijungta įtampa, tuoj pat atjungti srovės šaltinį ir pranešti mokytojui.

8.1.11. Baigus darbą, išjungti elektrinius įrankius, tik tada pradėti juos valyti.

8.1.12. Baigus darbą, padėti aštrius įrankius į jiems skirtą vietą taip, kad ašmenys nesužeistų atsitiktinai prisilietusiojo, sutvarkyti savo darbo vietą.

8.1.13. Dirbant su cheminiais valikliais saugoti akis, drabužius.

8.1.14. Prieš pamoką ir po pamokos įeinant ar išeinant iš kabineto laikytis tvarkos.

8.2. **Mokiniams draudžiama:**

8.2.1. Dirbti mitybos kabinete be mokytojo priežiūros.

8.2.2. Dirbti nesusipažinus su saugaus darbo taisyklėmis.

8.2.3. Pertraukos metu be mokytojo likti mitybos kabinete.

8.2.4. Stumti ranka į malimo ar tarkavimo prietaiso angą malant mėsą, tarkuojant bulvę ar kitą produktą.

8.2.5. Ragauti labai karšto valgio nepalaukus, kol atvės.
8.2.6. Naudotis netvarkingais elektros prietaisais.
8.2.7. Valyti elektrinius prietaisus jų neišjungus.
8.2.8. Laikyti šalia kaitviečių popierines servetėles ar kitas greitai užsidegančias medžiagas.
8.2.9. Palikti be priežiūros įjungtą viryklę ar kitą elektrinį prietaisą.
8.2.10. Naudotis cheminėmis valymo priemonėmis neperskaičius naudojimo instrukcijos.
8.2.11. Uostyti ir ragauti cheminių valymo priemonių.
8.2.12. Tvarkyti darbo vietos neužsimovus guminių pirštinių.
8.2.13. Palikti savo darbo vietą be mokytojo leidimo.

IX. MOKINIŲ SAUGAUS ELGESIO TAISYKLĖS TEKSTILĖS KABINETE

9.1. **Mokiniai privalo:**
9.1.1. Laikytis darbo drausmės neišdykauti, tiksliai vykdyti mokytojo nurodymus.
9.1.2. Išjungti siuvimo mašiną iš tinklo tik baigus siūti.
9.1.3. Laikyti ant siuvimo mašinos tik siuvinį. Įrankių vieta – ant stalo.
9.1.4. Siūti siuvimo mašina, audinį prilaikant abiem rankom.
9.1.5. Išgirdus siuvimo mašinoje pašalinius garsus ar pajutus degėsių kvapą, siuvimo mašiną nedelsiant išjungti ir informuoti mokytoją.
9.1.6. Susisegti ilgus plaukus, susitvarkyti drabužių rankoves.
9.1.7. Jungiant siuvimo mašiną į elektros tinklą arba išjungiant iš jo, imti ne už laido, bet už šakutės.
9.1.8. Prieš naudojant lygintuvą, susipažinti su lygintuvo naudojimo taisyklėmis.
9.1.9. Atsargiai dirbti su žirklėmis, peiliais, rėžtukais, adatomis ir kitais aštriais daiktais. Juos laikyti dėžutėje.
9.1.10. Lūžusią adatą suvynioti į popierių ir išmesti į šiukšlių dėžę.
9.1.11. Perduoti draugui adatą tik ąsele į priekį.
9.1.12. Perduoti žirkles kitam suglaustas, smaigaliu žemyn.
9.1.13. Surinkti po darbo visas adatas ir smeigtukus.
9.1.14. Laikyti dėkluose vąšelius, virbalus ir kitus aštrius daiktus.
9.1.15. Prieš pamoką ir po pamokos įeinant ar išeinant iš kabineto laikytis tvarkos.

9.2. **Mokiniams draudžiama:**
9.2.1. Dirbti tekstilės kabinete be mokytojo priežiūros.
9.2.2. Dirbti nesusipažinus su saugaus darbo taisyklėmis.
9.2.3. Pertraukos metu likti tekstilės kabinete.
9.2.4. Liesti šlapiomis rankomis siuvimo mašinos elektros jungiklį ir laidus.
9.2.5. Siuvant laikyti pirštus prie pat adatos.
9.2.6. Lenktis arti prie pat siuvimo mašinos.
9.2.7. Valyti ar sutepti įjungtą siuvimo mašiną.
9.2.8. Stipriai traukti siuvinį siuvant siuvimo mašina.
9.2.9. Kišti pirštus po siuvimo mašinos adata.
9.2.10. Naudoti lygintuvą, kurio laidas ar šakutė netvarkingi.
9.2.11. Valyti, taisyti įjungtą lygintuvą.
9.2.12. Palikti į elektros tinklą įjungtą lygintuvą ant lyginimo lentos padu žemyn.
9.2.13. Smeigti adatas ar smeigtukus į drabužius, baldus.
9.2.14. Dirbti su surūdijusiais įrankiais.
9.2.15. Mojuoti su adata ar vąšeliu rankoje, kišti juos į burną.
9.2.16. Nenerti vąšeliu vaikščiojant po klasę.
9.2.17. Palikti savo darbo vietą be mokytojo leidimo.

X. MOKINIŲ SAUGAUS ELGESIO TAISYKLĖS SPORTO SALĖJE, STADIONE

10.1. **Mokiniai privalo:**

10.1.1. Įsitikinti, ar techniškai tvarkinga įranga bei įrankiai, ar tinkamai paruošti sektoriai.

10.1.2. Užtikrinti atitinkamas higienos sąlygas, dėvėti specialią avalynę bei oro sąlygas atitinkančią sportinę aprangą.

10.1.3. Daugiau laiko skirti pramankštai prieš pradedant lengvosios atletikos pratimus esant stipriam vėjui, žemai temperatūrai ir didelei drėgmei (apšilimas turėtų būti intensyvesnis ir trukti iki 15 minučių).

10.1.4. Įsitikinti, kad inventorius, įrangos dydis ir svoris turi tiksliai atitikti sportuojančiųjų amžių, fizinį pasirengimą ir lytį.

10.1.5. Bėgti trumpuosius nuotolius po grupinio starto tik savo takeliu.

10.1.6. Vengti staigaus „stabdomojo“ sustojimo.

10.1.7. Kruopščiai išpurenti smėlį šuolių duobės nušokimo vietoje.

10.1.8. Prieš metant kamuoliuką, pažiūrėti, ar mėtymo zonoje nėra žmonių.

10.1.9. Paduoti mėtymo įrankį iš rankų į rankas, nemėtyti jo paduodant.

10.1.10. Atlikti pratimus su svoriais tik tam skirtose vietose ir tik mokytojui prižiūrint.

10.1.11. Vengti netaisyklingų kūno padėčių (stovėsena, nugaros padėtis ir kt.).

10.1.12. Laikytis rekomendacijų kaitalioti svorių kėlimą ir kybojimus.

10.1.13. Prieš pamoką ir po pamokos įeinant ar išeinant iš kabineto laikytis tvarkos.

10.2. **Mokiniams draudžiama:**

10.2.1. Sportuoti sporto salėje ar stadione kūno kultūros pamokų metu be mokytojo priežiūros.

10.2.2. Sportuoti nesusipažinus su saugaus darbo taisyklėmis.

10.2.3. Pertraukos metu likti sporto salėje.

10.2.4. Būti mėtymo zonoje mėtymo pratybų metu.

10.2.5. Mėtymo pratybų metu mesti be mokytojo komandos, palikti be priežiūros stūmimo ir mėtymo inventorių, kuris tuo metu nenaudojamas.

10.2.6. Bėgioti bėgimo takuose pagal laikrodžio rodyklę.

10.2.7. Palikti kliūtis, sporto kaladėles ir kitą inventorių.

10.2.8. Pašaliniams asmenims vaikščioti šalia pakylos ar sporto įrenginių.

10.2.9. Išnešti iš mankštinimosi vietos svorius ir kitą inventorių.

10.2.10. Kilnoti sunkumus jaunesniems kaip 14 metų mokiniams.

10.2.11. Dalyvauti pratybose, jei sportuojantysis turi neišgydytų traumų.

10.2.12. Palikti sportavimo vietą be mokytojo leidimo.

XI. MOKINIŲ SAUGAUS ELGESIO TAISYKLĖS KOMPIUTERIŲ KLASĖJE

11.1. **Mokiniai privalo:**

11.1.1. Laikytis galiojančių Lietuvos Respublikos įstatymų, progimnazijos vidaus darbo tvarkos, priešgaisrinės saugos, elektros saugos, mokinio taisyklių bei etikos normų.

11.1.2. Įeiti į kabinetą ir darbą su kompiuteriu pradėti tik mokytojui leidus.

11.1.3. Nedelsiant pranešti kabinete dirbančiam mokytojui ar inžinieriui: gaisro atveju, pajutus degėsių kvapą, pastebėjus saugaus darbo taisyklių pažeidimus, pastebėjus netvarkingą ar sugedusį įrenginį, įvykus nelaimingam atsitikimui darbo vietoje.

11.1.4. Dirbti tik savo darbo vietoje, jei kabinete dirbantis mokytojas nenurodo kitaip.

11.1.5. Pradėti dirbti tik išsiaiškinus savo darbo tikslą, mokytojui leidus ir tik su techniškai tvarkingais kompiuteriais.

11.1.6. Išdėstyti darbui reikalingas priemones saugiai ir patogiai, neuždengiant kompiuterio klaviatūros ar aparatūros vėdinimo angų.

11.1.7. Palaikyti darbo vietoje švarą ir tvarką, dirbti su kompiuteriu tik švariomis ir nedrėgnomis rankomis.

11.1.8. Netriukšmauti darbo metu ir netrukdyti kitiems.

11.1.9. Saugoti asmeninius failus tik mokytojo nurodytame aplanke. Iš kitų aplankų asmeninė mokinių informacija trinama be perspėjimo.

11.1.10. Naudoti išorines laikmenas (CD, DVD, BD, FD, SD, atmintukus) tik mokytojui leidus, patikrinus antivirusinėmis programomis.

11.1.11. Sutvarkyti po darbo savo darbo vietą.

11.1.12. Saugoti kabineto inventorių, techninę ir programinę įrangą, o sąmoningai ar tyčia sugadinus – atlyginti nuostolius.

11.2. **Mokiniams draudžiama:**

11.2.1. Dirbti kompiuterių klasėje be mokytojo, inžinieriaus ar kito specialisto priežiūros.

11.2.1. Dirbti kompiuterių klasėje nesusipažinus su saugaus darbo taisyklėmis ar jų nesilaikant.

11.2.2. Įeiti į kompiuterių klasę be mokytojo leidimo, su striukėmis ir paltais, dirbti su pirštinėmis.

11.2.3. Būti kompiuterių klasėje pertraukų metu be mokytojo leidimo.

11.2.4. Valgyti ir vartoti gėrimus kompiuterių klasėje.

11.2.5. Pradėti darbą su kompiuteriu be mokytojo leidimo.

11.2.6. Vaikščioti po klasę, užimti kito mokinio darbo vietą be mokytojo leidimo.

11.2.7. Dirbti su kompiuteriu nešvariomis, drėgnomis rankomis.

11.2.8. Dirbti su techniškai netvarkingais kompiuteriais.

11.2.9. Liesti sisteminio bloko ir vaizduoklio galinę sienelę ar laidus.

11.2.10. Ardyti, savarankiškai taisyti kompiuterinę ir kitą techniką.

11.2.11. Stumdyti ant darbo stalo kompiuterio sisteminį bloką ar vaizduoklį.

11.2.12. Įjungti, išjungti, paleisti iš naujo kompiuterinę techniką be mokytojo leidimo.

11.2.13. Jungti prie klasės kompiuterių kitus įrenginius (ausines, mobiliuosius telefonus, išorinius standžiuosius diskus, išorinius CD ar DVD įrenginius, atminties ar kitokių kortelių skaitytuvus, atmintukus ir kt.) be mokytojo leidimo.

11.2.14. Atsisiųsti, diegti, kopijuoti, išdiegti programinę įrangą be mokytojo leidimo.

11.2.15. Peržiūrėti, trinti ar atlikti kokius nors veiksmus svetimuose aplankuose.

11.2.16. Naršyti interneto turinį, prieštaraujantį etikos ir teisinėms normoms.

11.2.17. Žaisti kompiuterinius žaidimus ar užsiimti kita veikla, nesusijusia su numatytu pamokos darbu be mokytojo leidimo.

11.2.18. Keisti darbalaukio ir kitas operacinės sistemos nuostatas be mokytojo leidimo.

11.2.19. Dėti darbo priemones (dalomosios medžiagos lapus, sąsiuvinius, knygas ir kt.) ant klaviatūros ar aparatūros vėdinimo angų.

11.2.20. Palikti savo darbo vietą ar kompiuterių klasę be mokytojo leidimo.

11.3. **Mokinių atsakomybė:**

11.3.1. Už šių taisyklių pažeidimus moksleiviui gali būti uždrausta naudotis kompiuteriu, paskirta drausminė priemonė (pastaba, individualus pokalbis, tėvų informavimas apie netinkamą mokinio elgesį, papeikimas, svarstymas vaiko gerovės ar prevencinėje komisijoje ir kt.).

11.3.2. Moksleiviai ir kiti asmenys privalo saugoti kompiuterių klasės inventorių, techninę ir programinę įrangą, o sąmoningai ar tyčia sugadinę – privalo atlyginti nuostolius.

11.3.3. Taisyklių nežinojimas nuo bausmės neatleidžia.

XII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

12.1. Taisyklės galioja nuo jų patvirtinimo dienos visiems progimnazijos mokiniams ir mokytojams.

12.2. Mokiniai supažindinami su saugaus elgesio kabinete taisyklėmis pirmųjų mokslo metų pamokų metu. Supažindinimo faktas užfiksuojamas dienyne (jei saugaus elgesio instruktažas įtrauktas į dėstomo dalyko teminį planą – fiksuojama pamokos temos skyrelyje, jei saugaus elgesio instruktažas neįtrauktas į dėstomo dalyko teminį planą – fiksuojama klasės darbo skyrelyje).

12.3. Mokiniui ar mokytojui pažeidusiam šias taisykles gali būti taikoma drausminė atsakomybė.